دورنما

مرکز مشترک میان آنکارا و مسکو
برای نظارت بر آتش‌بس قره‌باغ تشکیل می‌شود

ترکیه در تدارک اعزام نیرو به آذربایجان

برخلاف روایت اولیه از توافق آتش‌بس در قره‌باغ، مسکو آنکارا را هم در این توافق بازی داده است تا مشخص شود روی چه حسابی ریاست جمهوری ترکیه طرح اعزام نیروی نظامی به جمهوری آذربایجان را به پارلمان این کشور ارائه داده است.

بعد از آنکه روزنامه‌های ترکی از جمله «دیلی‌صباح» از تدارک طرح دولت برای استقرار نیروهای نظامی این کشور در جمهوری آذربایجان و ارائه این طرح به پارلمان خبر دادند، «دیمیتری پسکوف» سخنگوی کاخ کرملین روسیه درباره سخنان مقامات ترکیه مبنی بر مشارکت نظامیان این کشور با رد هرگونه حضور نظامیان ترکیه گفت: «نیروهای حافظ صلح در قره‌باغ فقط روسی خواهند بود و هماهنگی‌ها با ترکیه در این زمینه از طریق مرکزی در آذربایجان است.»

کرملین همچنین در بیانیه‌ای در واکنش به این تصمیم اعلام کرد «تصمیم ترکیه برای اعزام نیرو به جمهوری آذربایجان در راستای طرح مشترک مسکو و آنکارا برای ایجاد مرکز نظارت مشترک است.»

به نظر می‌رسد تصمیم برای ایجاد مرکز مشترک مذکور بعد از نشست فنی روز شنبه هیئت‌های نظامی ترکیه و روسیه نهایی شده باشد.

کارشناسان معتقدند این اقدام مسکو با توجه به ایجاد شکاف در محور ناتو است که به رهبری فرانسه و امریکا امید است در فرایند مذاکرات آتی صلح در این منطقه در قالب گروه مینسک ورود و مداخله کند و اقدام روس‌ها به بازی دادن آنکارا، درواقع خارج کردن دولت اردوغان از مدار ناتو و در واقع در ادامه سیاست تشدید شکاف ترکی-اروپایی در ناتو است. همزمان با این تحولات وزارت خارجه روسیه اعلام کرد، وزیر خارجه این کشور در تماس‌های جداگانه با همتایان ارمنستانی و جمهوری آذربایجان به بررسی استقرار نیروهای صلح‌بان روسیه در منطقه قره‌باغ پرداخت. در همین حال خبرگزاری دولتی جمهوری آذربایجان نوشت: «مشارکت نیروهای مسلح ترکیه در مرکز مشترکی که مسکو و آنکارا با یکدیگر ایجاد می‌کنند، به سود صلح منطقه است و از نظر ما، نیز ضروری است.»

۳ واکنش مختلف در جمهوری آذربایجان

بر اساس توافق آتش‌بس قره‌باغ، نیروهای ارمنی باید از سه منطقه که از سال ۱۹۹۴ در اشغال‌شان بوده است خارج شوند، و جمهوری آذربایجان نیز بخش‌هایی از قره‌باغ و نواحی اطرافش را که در این جنگ گرفته، نگه می‌دارد. ارمنستان همچنین باید از دالان لاچین که مسیر ارتباطی مهمی بین ارمنستان و قره‌باغ است صرف نظر کند. حدود ۲هزار نیروی پاسدار صلح روس هم برای نظارت بر این توافق در منطقه مستقر می‌شوند.

کرامت بویوکل، نویسنده مخالف، می‌گوید که سه واکنش مختلف نسبت به نتیجه جنگ در بین مردم دیده می‌شود. بعضی‌ها خوشحالند چون فکر می‌کنند کشورشان قره‌باغ را پس گرفته است، بعضی دیگر می‌دانند که قره‌باغ پس گرفته نشده است اما مشکلی با آن ندارند و خوشحالند، و گروه سوم شامل کسانی می‌شود که نمی‌توانند خوشحال باشند چون می‌دانند که هدف این توافق نه اخراج سربازان ارمنی از قره‌باغ، بلکه دعوت «خرس» (روسیه) به منطقه جنگی است. او می‌گوید جمهوری آذربایجان در واقع نتوانسته است قره‌باغ را پس بگیرد و دلیل خوشحالی درک اشتباه از واقعیت است، در حالی که ارمنستانی‌ها دارند بابت از دست دادن قره‌باغ شیون و زاری می‌کنند. به گفته بویوکل «روسیه کاری کرده است که مردم به دلیل اشتباه گریه می‌کنند و به دلیل اشتباه خوشحالی.»

پرونده

مرد روزهای سخت دیپلماسی سوریه درگذشت

وزیر امور خارجه سوریه که از حامیان قدرتمند مقاومت در برابر تحریم‌های امریکا و اشغالگری صهیونیست‌ها بود، دار فانی را وداع گفت. منابع آگاه از امکان جانشینی معاون وی خبر می‌دهند.

ولید بن محی‌الدین المعلم، وزیر امور خارجه سوریه بامداد روز دوشنبه در سن ۷۹ سالگی در پی مشکلات قلبی درگذشت. المعلم همواره علیه امریکا و محور غربی-عربی-صهیونیستی، تأکید داشت که همه کشورهایی که تحت تحریم‌های ظالمانه امریکا قرار دارند باید یک جبهه واحد برای مقابله با این تحریم‌ها تشکیل دهند. المعلم ترکیه را نیز یکی از حامیان اصلی تروریست‌ها در سوریه و منطقه می‌دانست که خاک سوریه را اشغال کرده است. وزیر خارجه فقید سوریه همیشه حضور نیروهای امریکایی و ترک را در خاک سوریه غیرقانونی و به معنای کامل کلمه اشغالگری می‌دانست و معتقد بود که سوریه از هیچ تلاش و ابزاری برای پایان دادن به این اشغالگری فروگذاری نخواهد کرد.»

وی درباره منطقه جولان اشغالی نیز تأکید داشت که رژیم صهیونیستی از سال ۱۹۶۷ تاکنون دست به تخلفات گسترده در جولان سوریه زده، اما شرایط هر چه برای سوریه سخت باشد بالاخره روزی فرا می‌رسد که دمشق وضعیت فعلی را تغییر خواهد داد و سوریه تأکید می‌کند که جولان سوری بوده و سوری خواهد ماند. المعلم همواره تأکید داشت که بحران سوریه، معلول دخالت‌های غربی-عربی است که هدفی جز اشغال این کشور ندارد. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران درگذشت المعلم را تسلیت گفت. حسین امیرعبداللهیان، دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل نیز در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: «مرحوم آقای المعلم معاون نخست‌وزیر و وزیر خارجه سوریه، صدای گویای دیپلماسی سوریه در مقابله با جنگ‌افروزان تروریسم و صهیونیسم در این کشور و منطقه بود. تسلیت!»

■ فیصل مقداد، وزیر امور خارجه احتمالی

یک منبع در دولت سوریه در مورد فردی که عهده‌دار سکان وزارت امور خارجه سوریه خواهد شد، به خبرگزاری رویترز گفت: «بعد از درگذشت ولید المعلم، پیش‌بینی می‌شود فیصل مقداد، معاونش به عنوان وزیر خارجه جدید تعیین شود.» مقداد فعالیت دیپلماتیک را در وزارت خارجه از سال ۱۹۹۴ آغاز کرد. در سال ۱۹۹۵ به هیئت دائم سوریه در سازمان ملل پیوست و نماینده سوریه در تعدادی از کنفرانس‌های بین‌المللی است. وی به عنوان معاون نماینده دائم و نماینده سوریه در شورای امنیت تعیین شده است.

نظرسنجی پیو: ۹۰ درصد امریکایی‌ها می‌گویند اختلافات‌شان بر سر هسته مرکزی ارزش‌ها است

اوباما: ۷۰ میلیون رأی به هر یک از نامزدها یعنی گسست شدید در امریکا

گزارش یک
علی قنادی

دو هفته بعد از انتخابات ریاست جمهوری امریکا، مقام‌های امریکایی تنها بر سر یک چیز اختلاف‌نظر ندارند؛ اینکه با همدیگر دچار اختلافی عمیق هستند. باراک اوباما، رئیس‌جمهور پیشین امریکا رأی بیش از ۷۰ میلیونی هر کدام از نامزدهای انتخاباب را نشانه این می‌داند که «کشور به شدت گسسته شده است». دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور مستقر هم که بر تقلب در انتخابات تأکید دارد، گفته که تخلفات انتخاباتی به بدترین شکل قانون اساسی امریکا را متلاشی و نقض کرد.

جو بایدن در اولین نطق بعد از انتخابات ریاست جمهوری وعده کرد که شکاف‌های جامعه امریکا را پر خواهد کرد، ولی شواهد نشان می‌دهد این شکاف‌ها به قدری است که بایدن در مقام ریاست جمهوری قادر نخواهدبود آنها را محو کند. انتخابات ریاست جمهوری امریکا که با مشارکت بی‌سابقه ۶۶/۵ درصدی برگزار شد، این شکاف‌ها را علنی کرد و آنطور که مؤسسه PEW نوشته، «هم طرفداران بایدن و هم ترامپ معتقدند که اختلاف بین آنها بیش از مسائل سیاسی و سیاستگذاری است.» در حالی که طرفداران بایدن و ترامپ، هر دو در جدیدترین نظرسنجی پیو گفته‌اند: «پیروزی طرف مقابل باعث صدمه پایدار به کشور خواهد شد.» این شکاف همچنان روندی فزاینده دارد. حدود یک ماه قبل از انتخابات سوم نوامبر (۱۳ آبان) به طور متوسط هشت امریکایی از هر ۱۰ امریکایی معتقد بوده‌اند که اختلافات‌شان با اردوگاه مقابل بر سر «هسته مرکزی ارزش‌ها» است ولی حالا این شکاف با ۱۰ درصد افزایش به عدد ۹ رسیده است. نظرسنجی پیو همچنین نشان می‌دهد در طول تابستان، ۷۶ درصد جمهوریخواهان این احساس را داشته‌اند که دولت امریکا در برخورد با کرونا خوب عمل کرده در حالی که این میزان در بین کسانی که تعلق حزبی به جمهوریخواهان ندارند فقط ۲۹ درصد بوده است. پیو نوشته که: «این شکاف ۴۷ درصدی در میان ۱۴ کشوری که پیو آنها را بررسی کرده، بی‌سابقه است. ۷۷ درصد امریکایی‌ها گفته‌اند که کشورشان اکنون بیش از دوره قبل از کرونا دچار شکاف است در حالی که میزان متوسط شکاف در میان ۱۳ کشور دیگر (به جز امریکا) ۴۷ درصد بوده است. پیو نتیجه گرفته ماهیت شکاف سیاسی امریکا در جهان «استثنایی» است.

■ نقطه اشتراک اوباما با ترامپ

این شکاف نه تنها داخل جامعه امریکا احساس می‌شود، بلکه سیاستمداران امریکایی هم چنین احساس فزاینده‌ای دارند. باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق امریکا مشارکت بی‌سابقه در انتخابات امریکا را نشان گسست در امریکا می‌داند و در گفت‌وگو با سی‌بی‌اس گفته اینکه هر کدام از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری به بیش از ۷۰ میلیون رأی دست یافته‌اند، نشان می‌دهد که کشور به شدت گسسته شده است. اوباما معتقد است اینکه جمهوریخواهان «ادعای بی‌اساس» دونالد ترامپ درباره تقلب در انتخابات را به چالش نمی‌کشند، «ناامید کننده» است. او می‌گوید: «دستیابی هر کدام از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری به بیش از ۷۰ میلیون رأی نشان‌دهنده آن است که کشور به شدت گسسته شده است.» ظاهراً این تنها نقطه توافق باراک اوباما، با دونالد ترامپ است. از قضا ترامپ هم دیروز با انتشار یک رشته توئیت تأکید کرد که تخلفات انتخاباتی به بدترین شکل قانون اساسی امریکا را متلاشی و نقض کرد. ترامپ نوشته است: «به چه دلیل رسانه‌های اخبار جعلی، به طور مداوم وانمود می‌کنند که جو بایدن، به ریاست‌جمهوری می‌رسد و حتی به طرف ما اجازه نمی‌دهند که نشان دهیم -که البته ما تازه آماده می‌شویم که نشان دهیم- چه طور قانون اساسی بزرگ ما را در انتخابات ۲۰۲۰ به بدترین شکل متلاشی و نقض کردند.» وی افزود: «قانون اساسی به شیوه‌ای مورد حمله قرار گرفت که هرگز پیش از این اتفاق نیفتاده بود! از شمار زیادی از ناظران انتخاباتی که از اتاق‌های شمارش آرا در بسیاری از ایالات ما، بیرون انداخته شدند، گرفته تا میلیون‌ها رأیی که دموکرات‌ها تنها به نفع دموکرات‌ها تغییر دادند، همچنین رأی‌دهی بعد از پایان زمان انتخابات و استفاده از نظام رأی‌گیری «دامینین» چپ افراطی‌ها (رأی‌گیری الکترونیکی) که در تگزاس و مکان‌های بسیار زیاد دیگری رد شده است زیرا خوب و ایمن نیست.» در همین روز، برنی سندرز در پیامی توئیتری نوشت: «هیچ چهره‌ای در تاریخ به اندازه دونالد ترامپ به دموکراسی امریکایی لطمه نزده است. جنبش «محل تولد» او برای مشروعیت‌زدایی از ریاست جمهوری اوباما تقلا کرد. امتناع اکنون او از پذیرش شکست هم تلاشی برای تضعیف ریاست جمهوری بایدن است. خداحافظ ترامپ.»

■ ترامپ ماند و جولیانی

بعد از اذعان تلویحی و با اکراه «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور امریکا به شکست در انتخابات ریاست‌جمهوری، تیم حقوقی ترامپ از بخش بزرگی از شکایت انتخاباتی در ایالت پنسیلوانیا عقب‌نشینی کرد. به گزارش فارس، «رویترز» گزارش کرده که ستاد انتخاباتی ترامپ بامداد دوشنبه (به وقت تهران) با ارائه اصلاحیه شکایت خود به دادگاه فدرال پنسیلوانیا، از ادعای خود مبنی بر ممانعت غیرقانونی مسئولان انتخاباتی این ایالت از حضور ناظران در زمان شمارش آرا در فیلادلفیا و پیتسبورگ انصراف داد. ترامپ اکنون روی این ادعا تمرکز دارد که شهرستان‌های متمایل به دموکرات‌ها (در پنسیلوانیا) به شکل غیرقانونی به رأی‌دهندگان اجازه دادند ایرادات در برگه‌های رأی خود را اصلاح کنند. علاوه بر این، مقام‌های دور و بر ترامپ هم یکی یکی در حال خالی کردن پشت او هستند. «جان بولتون» مشاور امنیت ملی سابق کاخ سفید در یک مصاحبه جدید، از سران حزب جمهوریخواه خواست به «ناز کردن» دونالد ترامپ پایان دهند و به شکست او در انتخابات اذعان کنند. «مایک دیواین» فرماندار جمهوریخواه ایالت اوهایو هم از ترامپ خواسته روند انتقال قدرت را شروع کند. دکتر «آنتونی فائوچی» مدیر مؤسسه ملی آلرژی و بیماری‌های عفونی امریکا هم روز یک‌شنبه در گفت‌وگو با «سی‌ان‌ان» گفت بهتر خواهد بود اگر مقامات بهداشت و درمان دولت بتوانند کار را با تیم انتقالی «جو بایدن»، نامزد دموکرات انتخابات امریکا که خود را پیروز انتخابات و رئیس‌جمهور منتخب خوانده، آغاز کنند. با این وجود، «رودی جولیانی»، وکیل ترامپ، در گفت‌وگو با شبکه خبری «فاکس نیوز» به پیام توئیتری روز یک‌شنبه ترامپ مبنی بر اینکه جو بایدن، نامزد دموکرات‌ها با تقلب در انتخابات پیروز شد، واکنش نشان داد و گفت: «حدس می‌زنم، آنچه که او می‌گوید بیشتر طعنه‌آمیز است یا اظهارنظری در یک برهه هولناک است که در آن زندگی می‌کنیم و رسانه‌ها اعلام می‌کنند که او (بایدن) پیروز شده است.» وی افزود: «اما در ادامه اشاره شد که این پیروزی غیرقانونی بود و روشن است که ترامپ به شدت در حال اعتراض در دادگاه‌هاست.»

خبر

رونمایی از وجه دیگری از توسعه‌طلبی آفریقایی امارات

جبهه آزادیبخش خلق تیگرای (تی.پی.ال.اف)، حزب حاکم در منطقه نیمه‌خودمختار تیگرای در اتیوپی ابعاد جدیدی را از دخالت‌های ویرانگر امارات در آفریقا فاش کرد.

به گزارش فارس، جیتاشیو رضا، مسئول برجسته در جبهه آزادیبخش خلق تیگرای و سخنگوی این حزب که اخیراً در پارلمان اتیوپی سلب مصونیت شده است در صفحه فیس‌بوک خود نوشت: نخست‌وزیر اتیوپی اکنون از پهپادهای اماراتی مستقر در شهر «عصب» اریتره در جنگ ویرانگر علیه ملت تیگرای استفاده می‌کند. شنبه (۱۵ نوامبر) نیز «عبدالرزاق المقری» رئیس حزب اسلامی «مجتمع السلم» (بزرگ‌ترین حزب اسلامی الجزایر) در صفحه فیس‌بوک خود، دولت ابوظبی را عامل افزایش تنش در کشورهای شمال غرب آفریقا دانست. وی در مطلبی با عنوان «امارات در شهر «العیون»... هر کجا امارات پا گذاشت، بحران‌ها پیچیده‌تر شد و خونریزی به راه افتاد»، به اظهارنظر در خصوص بحران گذرگاه «الکرکرات» در جمهوری صحرا و درگیری میان ارتش مغرب و جبهه پولیساریو پرداخت. المقری نوشت: «پای امارات در مغرب عربی باز شده است و ما در الجزایر نباید باور داشته باشیم که این کشور یک روزی بتواند مشکلات دو کشور الجزایر و مغرب را حل و فصل کرده و آنها را به سمت توافق پیش ببرد. حاکمان امارات ذلیل‌تر و ضعیف‌تر از آن هستند که بتوانند با الجزایر مقابله کنند. آنها در قالب طرح صهیونیستی با پشتوانه امریکا و فرانسه به دنبال تحریک الجزایر و به زانو درآوردنش هستند.»

گزارش ۲

ماکرون: از ترس امریکا با ایران تجارت نکردیم!

اروپا باید مثل چین و روسیه روی استقلال نظامی خود کار کند

رئیس‌جمهور فرانسه در گفت‌وگو با یک نشریه فرانسوی با انتقاد از وابستگی سیاست‌های اروپایی‌ها به امریکا و با اعتراف به پیامدهای این وابستگی در ناتوانی اروپا در اجرای توافق هسته‌ای با ایران گفت که در صورت ادامه وضع کنونی، در دوران ریاست‌جمهوری بایدن نیز تغییری در وضعیت روابط فراآتلانتیک و جایگاه بروکسل ایجاد نخواهد شد.

امانوئل ماکرون در مصاحبه‌ای مفصل با نشریه فرانسوی «گرند کانتیننت» به طور ویژه بر اهمیت حق حاکمیت و استقلال راهبردی اروپا تأکید کرد و گفت که وقتی صحبت‌هایی را در این زمینه مطرح کرده بود، دیوانه تلقی شده و این ایده‌ها به عنوان هوس‌های فرانسه رد شده است. وی با تأکید بر لزوم کاهش وابستگی خارجی فرانسه به ویژه به امریکا و چین گفت: «اروپا باید راه‌حل‌های خود را پیش ببرد تا به فناوری امریکا یا چین وابستگی نداشته باشد.»

■ ناتوانی در اجرای برجام

ماکرون بخشی از صحبت‌های خود را به انتقاد از وابستگی اروپا به امریکا در مورد توافق هسته‌ای ایران موسوم به برجام اختصاص داد و گفت: «متأسفانه، پیامدهای کامل این وضعیت (وابستگی) را در مورد مذاکرات با ایران درک کردیم. ما اروپایی‌ها همچنان می‌خواستیم در چارچوب توافق باقی بمانیم اما با خروج امریکا، هیچ شرکت اروپایی از ترس تحریم‌های ایالات متحده، نتوانست به تجارت با ایران ادامه دهد، از این رو وقتی به حق حاکمیت یا استقلال راهبردی اشاره می‌کنم، تمامی این مسائل را مد نظر دارم که در نگاه اول بسیار متفاوت به نظر می‌رسید.» رئیس‌جمهور فرانسه در عین حال خاطرنشان کرد که در سال‌های گذشته پیشرفت‌هایی در این زمینه حاصل شده با این حال مشکلات همچنان باقی است.

■ عدم استقلال از امریکا

هایکو ماس، وزیر امور خارجه آلمان چندی پیش در گفت‌وگو با خبرگزاری آسوشیتدپرس گفته بود: «پیروزی جو بایدن نامزد دموکرات انتخابات امریکا، مفهومی خاص دارد و فرصت‌های جدیدی برای شراکت‌های فراآتلانتیکی فراهم می‌کند. به عقیده من، امریکا دیگر آن‌طور که ما در گذشته دیدیم، نقش پلیس دنیا را بر عهده نخواهد داشت.» آنگرت کرامپ کارن‌باوئر، وزیر دفاع آلمان نیز از منظری دیگر به دنیای پس از ترامپ و با حضور بایدن نگریسته و گفته بود در آینده نزدیک، اروپا همچنان نیازمند کمک ارتش امریکا است.

با این حال، ماکرون در مصاحبه با گرند کانتیننت علاوه بر رد موضع‌گیری کارن باوئر تأکید کرد که آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان نیز با وی هم عقیده است. وی در این مورد گفت: «امریکا تنها هنگامی به چشم یک متحد به ما احترام می‌گذارد که موضع قاطعانه‌ای داشته باشیم و در زمینه دفاعی مستقل عمل کنیم. بنابراین باید مثل امریکا یا چین، روی استقلال نظامی خود کار کنیم.»

همزمان هوبرت ودرین، وزیر امور خارجه اسبق فرانسه نیز در گفت‌وگویی با روزنامه دی ولت آلمان بر اهمیت استقلال اروپاییان از امریکا تأکید کرده است. ودرین در تشریح دیدگاه خود گفت: «امریکایی‌ها اکنون مانند اقوام دور هستند. ما از یک خانواده هستیم اما اغلب درگیر مناقشه‌ایم.» وی با اشاره به واکنش‌های توأم با خرسندی از پیروزی جو بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا گفت: «ما اروپایی‌ها باید سرانجام مستقل شویم. حدود سه دهه است که ما در همه مسائل استراتژیک به ایالات متحده اعتماد کرده‌ایم. او گفته که ما فرانسوی‌ها مدت‌هاست خواهان استقلال بیشتر هستیم. ولی تأکید می‌کند: برخی از اروپایی‌ها هنوز تصور می‌کنند که نیازی ندارند به قدرت جهانی تبدیل شوند و این متأسفانه خطایی بزرگ است. وی افزود: همچنین با روی کار آمدن بایدن هم اروپا باید مسئولیت بیشتری را بر عهده گیرد. اروپا باید از رخوت خود خارج شود. اگر ما از تمدن خود دفاع نکنیم نابود می‌شویم.» وزیر امور خارجه پیشین فرانسه همچنین از اروپا خواست یک سیستم تحریم در مقابل امریکا را ایجاد کند تا بتواند مذاکرات برابری را با ایالات متحده انجام دهد.

■ لزوم دستیابی به راهکار مبارزه با تروریسم

ماکرون در بخش دیگری از گفت‌وگو با گرند کانتیننت، مسلمانان را قربانیان تروریسم توصیف کرد و گفت: «تروریسم به همه ما ضربه زده و نباید فراموش کنیم که بیش از ۸۰ درصد از قربانیان این تروریسم اسلام‌گرا از جهان مسلمانان بوده است. ما با یکدیگر با این بحران‌ها روبه‌رو هستیم. از نظر من، هدف (جامعه) بین‌المللی، یافتن راه‌هایی برای همکاری مفید (برای مقابله با تروریسم) است.» ماکرون در خصوص برنامه و نظریه خود در خصوص مبارزه با تروریسم نیز تأکید کرد: «ما به دو اصل قوی نیاز داریم؛ بازگشت به مسیر همکاری مفید جامعه بین‌المللی به طوری که با جلوگیری از وقوع جنگ، چالش‌های فعلی را مورد بررسی قرار دهیم و اصل بعدی ایجاد یک اروپای بسیار قوی‌تر است.»

نگاه

هادی محمدی

فروش بازگشت بایدن به برجام

تجربه عملی از سیاست‌ها و رویکردهای رؤسای جمهور امریکا، چه دموکرات و چه جمهوریخواه، نشان می‌دهد که همواره خطوط اصلی رویکردهای هر رئیس جدید، تکمیل‌کننده گام‌های رئیس قبلی است و همین امر تأکید دارد که دولت سایه در امریکا، یا براساس یک توافق دوحزبی یا آنچه در پستوی قدرت پنهان طراحی می‌شود، در یک مسیر و شاید با روش‌های متفاوت استمرار داد. از همین رو بایدن مسیر تکمیلی و مکمل ترامپ را ادامه خواهد داد و هیچ‌گاه از اهرم‌ها و مؤلفه‌هایی که در دولت قبل ساخته شده، عبور نخواهد کرد. گزاره‌هایی که از سوی بایدن یا مشاوران وی درخصوص ایران منتشر شده، برداشت و ارزیابی فوق را تأیید می‌کند. خروج ترامپ از برجام از همان روزهای اول به‌عنوان یک روش غلط و اشتباه، از سوی دموکرات‌ها سرزنش شد و «زمان اجرای» چنین روشی مورد مخالفت آنها روبه‌رو شد چرا که معتقد بودند ترامپ در خروج از برجام عجله کرده است. ترامپ امیدوار بود که از طریق راهبرد فشار حداکثری، ایران را به نقطه تسلیم برساند ولی این توهم وی تعبیر نشد. بایدن و دستیارانش تأکید دارند که همه اهرم‌های فشار و تحریم را حفظ کرده و افزایش خواهند داد تا همان هدف‌گذاری‌های ترامپ در یک طراحی و روش جدید دنبال شود و چیزی به‌نام «گسترش برجام» برای دائمی کردن محرومیت‌های هسته‌ای ایران تحقق یافته و برجام موشکی و منطقه‌ای و حقوق بشری به محور مذاکرات امریکا با ایران تبدیل شود. برای این راهبرد، باید روش غلط گذشته در خروج از برجام، اصلاح شود ولی هزینه آن را ایران بپردازد! درحالی که ایران نه‌تنها به همه تعهدات خود از روز اول اجرای برجام عمل کرده و حتی گام‌های تنبیهی پنج‌گانه در قبال بی‌عهدی اروپایی‌ها، ناقص عمل شده ولی طرف‌های اروپایی و امریکا نه‌تنها به تعهدات خود عمل نکرده‌اند بلکه بر فشارهای تحریمی و غیرانسانی و غیرقانونی خود افزوده‌اند. پالس‌های ورشکستگان سیاسی داخلی، طرف‌های امریکایی و آلمانی را به این ارزیابی رسانده که باید اشتباه خروج از برجام به ایران فروخته شود و بازگشت امریکا به برجام از جیب ایران صورت گیرد و همه بنیان‌های فشار تحریمی غربی علیه ایران باقی بماند و مجموعه ابزارهای فشار، یک مکانیزم همه‌جانبه برای مجبور کردن ایران به دو هدف اصلی امریکا، یعنی دائمی کردن محرومیت‌های هسته‌ای و مذاکره برای برجام‌های جدید که همگی مفهوم خلع سلاح کامل ایران را ثبت می‌کنند، دنبال شود. ورشکستگان لیبرال داخلی همانگونه که برای تحمیل برجام، فریب افکار عمومی را با دروغ‌های مکرر عملیاتی کردند، اکنون هم سخن از این می‌گویند که هرگونه مذاکره باید درون برجام باشد!

بازی بازگشت امریکا به برجام اساساً برای تکمیل ابزارهای فشار با پشتوانه اجماع جهانی و فعال کردن سیستم ماشه در شرایط مناسب است تا اگر دام و فریبکاری جدید مذاکراتی با شکلات‌های کوچک به‌جایی نرسید، از ظرفیت برجام برای بازگرداندن همه تحریم‌های سازمان ملل، امریکا و اروپا بهره‌برداری کنند. ادبیات سخیف استقبال از مذاکره و بازگشت امریکا به برجام که منتظر معجزه تغییر در رویکردهای امریکایی است، با شرطی کردن اقتصاد و معیشت مردم و فریب مجدد افکار عمومی، در مسیر منافع ملی و عزت کشور گام برنمی‌دارند و با معطل کردن ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی و ساماندهی مؤلفه‌های قدرت در داخل و خارج از کشور، حتی متحدان فعلی ایران در سطح بین‌الملل را نیز ناامید می‌کنند، که نشانه‌هایی از آن در حال شکل‌گیری است. درحالی که بهار شورش در امریکا و شکاف عمومی در این کشور تا مرز دو رئیس‌جمهور در یک کشور در جریان است و حتی با مصالحه پشت پرده دو رقیب، بازهم با یک امریکای زانوزده مواجه هستیم، ماه‌های پیش رو هنوز دارای فرصت‌های راهبردی برای ایران است تا فشار حداکثری و فشار هوشمند، به خفت و ناکامی حداکثری و هوشمند برای امریکا تبدیل شود و این مستلزم یک بازگشت وجدانی و عاقلانه به تمامی رهنمودهایی است که نجات و عزت کشور در گرو آنهاست.

اخبار کوتاه

■ تل‌آویو خواستار عذرخواهی کریستین امانپور شد

مقام‌های رژیم صهیونیستی به شبکه سی‌ان‌ان به خاطر اظهارنظرهای کریستین امانپور، مجری این شبکه در مقایسه اقدامات دونالد ترامپ با کشتار موسوم به شب بلورین (Kristallnacht) که از سوی آلمان نازی در نوامبر ۱۹۳۸ علیه یهودیان در سراسر آلمان اجرا شد، حمله کردند. به گزارش تایمز آو اسرائیل، اومار یانکلویچ، وزیر امور یهودیان ساکن خارج در دولت رژیم اسرائیل با فرستادن نامه‌ای به جفری زاکر، رئیس سی‌ان‌ان خواستار «عذرخواهی علنی و فوری» امانپور به خاطر آنچه که این وزیر «مقایسه غیرقابل قبول» در برنامه روز پنج‌شنبه خواند، شد. او نوشت: از نظر ما این معادل کردن غلط بین کارهای یک رئیس‌جمهور مشغول به کار در امریکا و جنایت‌های کشتار شب بلورین که ۸۲ سال پیش توسط نازی‌ها انجام شد، کوچک ساختن این تراژدی بزرگ هولوکاست است. این وزیر اظهار کرد، کشتار شب بلورین عمدتاً به عنوان یکی از آغازکننده‌های اصلی هولوکاست شناسایی شده است.

■ جاسوسی امریکا از کشورهای حوزه اسکاندیناوی

بر اساس گزارش یک افشاگر، کمپانی‌های دفاعی و وزارتخانه‌ها در کشورهای حوزه اسکاندیناوی هدف اقدامات جاسوسی امریکا قرار داشته‌اند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، رادیو دانمارک با استناد به گزارش محرمانه یک افشاگر داخلی در سرویس اطلاعات دفاعی دانمارک گزارش داد، آژانس امنیت ملی امریکا (ان‌اس‌ای) از همکاری یک جاسوس دانمارکی-امریکایی برای جاسوسی هدفمند از وزارتخانه‌ها و کمپانی‌های خصوصی در دانمارک و سایر کشورهای حوزه اسکاندیناوی استفاده کرده است.

این گزارش همچنین به رهبری سرویس اطلاعات دفاعی دانمارک درباره بی‌قانونی‌ها و بی‌نظمی‌ها در همکاری اطلاعاتی به منظور دست بردن در اطلاعات اینترنتی این کشور هشدار داده بود. گزارش مذکور همچنین تلاش‌های جاسوسی از وزرای خارجه و مالی دانمارک و همچنین سوئد و نروژ را مطرح کرده است.

سرویس اطلاعات امریکا به کابل‌های فیبر نوری و مرکز داده‌ای جزیره «آماگر» در جنوب کپنهاگ نیز دسترسی یافته و از آنجا ترافیک داده‌ای آلمان، نروژ، هلند و فرانسه و نهادهای سیاسی دانمارک نیز رصد می‌شده است.

این منبع آگاه همچنین به این مسئله اشاره کرد که سرویس اطلاعات امریکا می‌خواسته به اطلاعات مربوط به خرید جنگنده‌های جدید برای جایگزینی یگان اف-۱۶ خود دسترسی یابد.

■ پایان مذاکرات لیبی در تونس بدون تعیین دولت جدید

مذاکرات لیبی در تونس روز یک‌شنبه بدون تعیین دولتی جدید که ناظر بر انتخابات احتمالی سال آتی در این کشور باشد به پایان رسید. به گزارش ایسنا، به نقل از رأی‌الیوم، استفانی ویلیامز، معاون نماینده سازمان ملل در لیبی با اعلام پایان مذاکرات گفت که هنوز کارهای زیادی باید انجام شود.

۷۵ شرکت‌کننده‌ای که طی روزهای گذشته از سوی سازمان ملل برای دیدار در تونس انتخاب شده بودند، قبلاً توافق کرده بودند که انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی در ۲۴ دسامبر سال آینده برگزار شود. اما این مذاکرات بدون توافق بر سر یک مجری واحد که به گفته ویلیامز برای رسیدن به انتخابات ضروری است، پایان یافت.